Eesti-Vene piiriveekogude
kaitse ja kasutamise
ühiskomisjoni XX istungi
protokolli **lisa 14**

EUROOPA JÕEANGERJA MIGRATSIOONI PROBLEEM NARVA HÜDROSÕLME PIIRKONNAS

Narva jõe reguleerimine Narva HEJ paisuga vähendas märkimisväärselt selliste väärtuslike kaubanduslike liikide populatsioone nagu Atlandi lõhe, forell ja angerjas. Atlandi lõhe populatsiooni säilitamiseks rajati Narva kalakasvatus, mis võimaldab kunstliku taastootmise teel seda populatsiooni säilitada, lastes välja 200 000 – 250 000 üheaastast ja kaheaastast lõhet. Angerja populatsiooni säilitamiseks ehitati Narva HEJ juurde angerjate kalapääs, mis peaks hõlbustama Euroopa angerjate rännet Narva veehoidlasse ja seejärel Narva jõest ülesvoolu jäävatesse veekogudesse ning Venemaa ja Eesti jõgedesse ja järvedesse. Kalapääs ei ole piisavalt efektiivne, mis vähendab oluliselt selle liigi kaubanduslikku tootlikkust mõlema riigi veekogudes.

Praegu on ainus võimalus angerja arvukuse suurendamiseks Venemaa veekogude kunstlik noorangerjatega varustamine. Sealjuures peab kalavarude taastamine kaubandusliku tulu suurendamiseks toimuma elujõuliste eelkasvatatud noorangerjatega.

Narva veehoidla sobib hästi angerjate kasvatamiseks kuni nende jõkke rändamiseni. Seevastu tuleb tagada suurte takistuste nagu Narva HEJ paisu läbimine angerjatele.

Võttes arvesse, et kalapääs ei toimi tõhusalt, tuleb kaaluda võimalust kindlustada angerjate poolt Narva HEJ paisu läbimine olemasoleva kalapääsurekonstrueerimise teel või hinnata võimalust vana jõesängi osaliseks täitmiseks angerjate rändeperioodil.

Selleks on Narva hüdrosõlme piirkonnas vaja korraldada angerjate ja muude vees asuvate bioloogilise ressursi liikide rändeaktiivsuse kohta põhjalikud uuringud, mille järel on võimalik teha asjakohane otsus.

Angerja populatsiooni taastamine Narva veehoidlas on kasulik nii Venemaa kui ka Eesti jaoks.

Nende probleemide lahendamiseks on vaja korraldada ihtüoloogilisi uuringuid, mis võimaldavad kõige tõhusamaid lahendusi.